

p30konkor.com

عنوان آزمون : تاریخ ۱۲ درس ۲

زمان آزمون :

تاریخ برگزاری

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

نام دبیر :

ردیف	لطفاً پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید	بارم
۱	از شروط نادر در شورای دشت مغان برای پذیرش سلطنت، یک مورد را ذکر کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۳ پاسخ: ۱) موروئی شدن سلطنت در خاندان او ۲) حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی ۳) حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی (ذکر یک مورد کافی است).	
۲	کدام گزینه جزء سیاست‌ها و برنامه‌های پتر کبیر برای ورود روسیه به مسابقه استعماری با اروپاییان نیست؟ ۱) استخدام کارشناسان اروپایی ۲) توسعه طلبی اقتصادی و فرهنگی ۳) تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید ۴) تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۳ پاسخ: ۲) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.	
۳	یکی از پیامدهای انقلاب باشکوه انگلستان را بنویسید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳ پاسخ: ۱) - منشأ الهی سلطنت نفی شد. - مجلس منشأ قدرت و تعیین‌کننده اختیارات شاه شناخته شد. (ذکر یک مورد کافی است).	
۴	دیدگاه روسو روشنفکر فرانسه در آستانه انقلاب را با نظرات مونتسکیو دیگر روشنفکر فرانسه مقایسه کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۲ پاسخ: ۱) روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست. اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد.	
۵	نظرات و دیدگاه‌های «ولتر» و «مونتسکیو»، دو متفکر فرانسه را در آستانه انقلاب با هم مقایسه کنید. سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲ پاسخ: ۱) ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت. اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد. (درس ۲ ص ۲۸)	

۶	<p>نهضت بازگشت ادبی را شرح دهید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ شعر و ادب فارسی در دورهٔ زندیه تحول چشمگیری یافت که محققان از آن با عنوان «نهضت بازگشت ادبی» یاد کرده‌اند. (درس ۲ ص ۲۲)</p>
۷	<p>هنر و معماری در دورهٔ حکومت نادر شاه را با هنر و معماری دورهٔ کریم‌خان زند مقایسه کنید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ در دورهٔ نادر به خاطر ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد و مدارا و احترام کریم‌خان نسبت به هنرمندان و علما نیز موجب رونق هنر و معماری در زمان او شد. (درس ۲ ص ۲۳)</p>
۸	<p>انقلاب باشکوه را توضیح دهید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ به درگیری و ستیز بین مجلسان (پارلمان) و نظام سلطنتی انگلستان در قرن ۱۷ م. که با پیروزی مجلس به پایان رسید، انقلاب باشکوه گفته می‌شود. (درس ۲ ص ۲۶) (اشاره به درگیری بین مجلس و پادشاه انگلستان نمره تعلق گیرد).</p>
۹	<p>نظرات «ولتر» و «مونتسکیو» دو تن از مشهورترین روشنفکران فرانسه را در دوران انقلاب با هم مقایسه کنید.</p> <p>سوال‌ات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ ولتر از طاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت، اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد. (درس ۲ ص ۲۸)</p>
۱۰	<p>کدام اقدامات «پتر کبیر» و جانشینان او موجب جنگ‌های متعدد روسیه با ایران، عثمانی و فرانسه شد؟</p> <p>سوال‌ات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ یکی از برنامه‌های پتر کبیر، گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد برای کسب منافع سیاسی و تجاری بود. جانشینان او تلاش کردند به این برنامه عمل کنند و به همین سبب در نواحی شرقی اروپا و حوزهٔ دریای بالتیک، سیاه و مازندران اقدامات نظامی وسیعی انجام دادند و موجب جنگ‌های متعدد شدند.</p>
۱۱	<p>«پتر کبیر» با چه اقداماتی موجب تحول روسیه و رقابت‌های استعماری شد؟</p> <p>سوال‌ات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ سیاست و اقدام‌های پتر کبیر، روسیه را متحول کرد و در مسیر توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی قرار داد. او با استخدام کارشناسان اروپایی، تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید و تقویت ارتش و نیروی دریایی، این کشور را وارد مسابقهٔ استعمار کرد.</p>

۱۲	<p>انقلاب صنعتی چه مسائلی و مشکلاتی در جهان به وجود آورد؟</p> <p>سوال و مطالب تالیفی - سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ - دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱- گسترش بی‌رویه شهرها - رشد سریع جمعیت - به وجود آمدن فاصله طبقاتی - نارضایتی اجتماعی و اقتصادی - آلودگی‌های محیط زیست</p>
۱۳	<p>صنعتی شدن کشورهای اروپایی، چه پیامدهایی داشت؟</p> <p>سوال و مطالب تالیفی - سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ - دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱- گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی ۲- افزایش استثمار و بهره‌کشی از کارگران (در داخل اروپا)</p>
۱۴	<p>انقلاب صنعتی موجب چه تغییراتی در اروپا و جهان شد؟ توضیح دهید.</p> <p>سوال و مطالب تالیفی - سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ - دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱- موجب تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی شد. زیرا در نتیجه صنعتی شدن، کشورهای اروپایی به مواد اولیه، نیروی کار ارزان، بازار فروش محصولات، سرمایه مادی فراوان و حمایت دولت‌ها نیاز پیدا کردند.</p>
۱۵	<p>بعد از انقلاب صنعتی، نخستین تحول صنعتی در تولید کدام کالاها صورت گرفت و سپس کدام بخش‌های تولید این انقلاب رخ داد؟</p> <p>سوال و مطالب تالیفی - سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ - دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱- در نساجی و پارچه بافی، سپس در کشاورزی، حمل و نقل و دیگر بخش‌های تولید رخ داد.</p>
۱۶	<p>انقلاب صنعتی در چه قری، در چه کشوری و چگونه آغاز شد؟ توضیح دهید.</p> <p>سوال و مطالب تالیفی - سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ - دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱- تا اواخر قرن ۱۸ میلادی، عامل اصلی تولید نیروی بازوی انسان و مهارت‌های فکری، جسمی و هنری صنعتگران بود. در انقلاب صنعتی نیروی محرکه آب و سپس بخار جایگزین نیروی جسمی انسان شد. این انقلاب با اختراع و تکمیل ماشین بخار در انگلستان آغاز گردید. اگرچه سرازیر شدن ثروت و مستعمرات مانند هند و آمریکا و نظام برده‌داری به شکل‌گیری انقلاب صنعتی نیز کمک کرد.</p>
۱۷	<p>«نپلئون بناپارت» که بود و چگونه در فرانسه به قدرت رسید؟</p> <p>سوال و مطالب تالیفی - سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ - دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱- طی جنگ‌های کشورهای اروپایی با فرانسه، بعد از پیروزی انقلاب، یکی از فرماندهان ارتش فرانسه به نام نپلئون بناپارت با پیروزی‌های درخشانی که به دست آورد، به شهرت رسید. او با اجرای یک کودتا به قدرت دست یافت و بعد به عنوان امپراتور فرانسه انتخاب شد و مانند بسیاری از حاکمان پیشین در مصر و آفریقا جنایات زیادی کرد.</p>

۱۸	<p>کدام اقدامات انقلابیون تندور فرانسه، موجب ترس و خشم کشورهای اروپایی شده و نتیجه چه بود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ انقلابیون تندور پادشاه فرانسه را عزل و نظام جمهوری را برقرار نمودند. آنان سپس لویی و همسرش، ماری آنتوانت را اعدام کردند. اعدام این دو و بسیاری از مخالفان با گیوتین و افکار و شعارهای آزادی خواهانه انقلابیون موجب ترس و خشم دولت های اروپایی شد و در نتیجه آنها با فرانسه وارد جنگ شدند.</p>
۱۹	<p>انقلاب فرانسه در چه تاریخی و چگونه آغاز شد و نتیجه آن چه بود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در ۱۴ ژوئیه ۱۷۸۹ میلادی، مردم بینوا و خشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل، انقلاب خود را آغاز کردند و لویی شانزدهم پادشاه مستبد فرانسه را وادار به امضای قانون اساسی جدید و پذیرش نظام مشروطه سلطنتی کردند.</p>
۲۰	<p>دو نمونه از مهم ترین آثار مونتسکیو را نام ببرید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ روح القوانین - نامه های ایرانی</p>
۲۱	<p>«ولتر»، «مونتسکیو» و «روسو» از روشنفکران دوره انقلاب فرانسه چه عقایدی داشتند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می گفت. مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می کرد. روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می دانست.</p>
۲۲	<p>سه تن از مشهورترین روشنفکران فرانسه در عصر انقلاب فرانسه را نام ببرید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ولتر - مونتسکیو - روسو</p>
۲۳	<p>جامعه فرانسه در قرن ۱۸ میلادی، دارای سه طبقه اجتماعی مشخص بود. این طبقات را توضیح دهید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ الف) طبقه ممتاز شامل اشراف و زمین داران بزرگ که علاوه بر داشتن امتیازات بسیار، از پرداخت مالیات معاف بودند. ب) طبقه متوسط که تحصیل کرده بودند و مشاغل چون وکالت، نویسندگی، طبابت، روزنامه نگاری و تجارت داشتند و به دلیل نداشتن امتیاز، به شدت ناراضی بودند. پ) طبقه فقیر که جمعیت زیادی بودند و بار اصلی مالیات ها و خدمات نظامی بر دوش آنان بود و حکومت لوئی شانزدهم، پادشاه فرانسه و طبقات ممتاز را عامل بدبختی خود می دانستند.</p>

۲۴	<p>دولت آمریکا پس از استقلال از نیروی کار چه کسانی برای توسعه اقتصاد خود، بهره گرفت؟ و در پایان قرن ۱۹ میلادی به چه پیشرفت‌هایی دست یافت؟</p> <p>سوال‌ات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ با بهره‌گیری از نیروی کار بردگان آفریقایی، اقتصاد خود را توسعه بخشید و در پایان سده ۱۹ میلادی به پیشرفت‌های وسیع سیاسی، اقتصادی و صنعتی دست یافت و به رقیبی برای کشورهای استعمارگر اروپایی تبدیل شد.</p>
۲۵	<p>دولت آمریکا پس از استقلال این کشور چه سرزمین‌هایی را تصاحب کرد؟</p> <p>سوال‌ات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آمریکا با پیشروی به سوی غرب و کشتار وسیع سرخ‌پوستان که صاحبان صدها ساله اصلی آمریکا بودند، سرزمین‌های وسیعی را تصاحب کرد. در جنوب هم با اشغال مکزیک، کالیفرنیا و تگزاس، به ایالات خود افزود.</p>
۲۶	<p>نخستین رئیس جمهور آمریکا بعد از استقلال چه کسی بود؟</p> <p>سوال‌ات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ جورج واشنگتن</p>
۲۷	<p>سرزمین آمریکا تا قرن ۱۸ میلادی شامل چه ایالت‌هایی بود؟ و برای استقلال با کدام کشور جنگید و سرانجام آن چه شد؟</p> <p>سوال‌ات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آمریکا شامل چند ایالت در ساحل اقیانوس اطلس بود و ایالت ساحل شرقی شامل مزارع و املاک سرخ‌پوستان بود. اروپاییان زیادی به دلایل اجتماعی، سیاسی و اقتصادی اروپا را ترک کرده و در سرزمین‌های تازه تصاحب شده منزل گزیدند. بریتانیا بر اکثر این مناطق حکومت می‌کرد. در نتیجه وضع قوانین سخت انگلیسی‌ها و تمایل آمریکایی‌ها به بیرون راندن رقیب، مردم این سرزمین وارد جنگی طولانی با انگلستان برای رسیدن به استقلال شدند. این جنگ با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا به پایان رسید.</p>
۲۸	<p>انگلستان پس از «انقلاب باشکوه» کدام کشورها را شکست داد و به چه بخش‌هایی از جهان دست یافت؟</p> <p>سوال‌ات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ رقبای بزرگی همچون اسپانیا و فرانسه را شکست داد و مستعمرات خود را در گوشه و کنار جهان گسترش داد. این کشور در دوران حکومت طولانی ملکه ویکتوریا به قدرت اول جهان تبدیل شد و به بخش‌های بزرگی از آفریقا، آسیا، اقیانوسیه و آمریکای شمالی دست یافت.</p>
۲۹	<p>«انقلاب باشکوه» در انگلستان در چه تاریخی و چگونه به وقوع پیوست و پیامد آن چه بود؟</p> <p>سوال‌ات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در اواخر قرن ۱۷ میلادی تحول سیاسی بزرگی در انگلستان رخ داد. اگر چه در انگلستان مجلس (پارلمان) به وجود آمده بود، اما قدرت چندانی نداشت. در قرن ۱۷ میلادی میان مجلس به رهبری الیور کرامول و چارلز یکم پادشاه انگلستان، جنگی در گرفت که به پیروزی مجلس انجامید و کرامول نظام پادشاهی را برانداخت و خود رئیس جمهور شد. پس از مرگ کرامول مجلس و نظام سلطنتی احیا شد و در جنگ مجلس و پادشاه، مجلس پیروز شد که به آن انقلاب باشکوه می‌گویند و پیامد آن این بود که منشا الهی سلطنت نفی و مجلس منشأ قدرت شد.</p>

۳۰	<p>در رقابت میان استعمارگران در هندوستان، کدام کشور اروپایی پیروز شد و چه اقداماتی را انجام داد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ انگلستان پیروز شد و با غارت سرزمین ثروتمند هند قدرت خود را در جهان توسعه داد و برای حفظ سلطه خویش، اقدام به مداخله در امور کشورهای همسایه هند از جمله ایران کرد و بعد از سرکوب شورش سربازان هندی، دولت انگلستان رسماً هند را جزیی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد.</p>
۳۱	<p>در سده ۱۸ میلادی، کدام دولت‌های اروپایی وارد هندوستان شدند و کدام شرکت‌ها را تأسیس کردند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در سده ۱۸ میلادی، دولت‌های فرانسه، هلند و انگلستان وارد هندوستان شدند و با تأسیس شرکت‌های بزرگ تجاری با نام «کمپانی هند شرقی» فعالیت‌های استعماری خود را گسترش دادند.</p>
۳۲	<p>نخستین استعمارگرانی که به هند وارد شدند کدام کشورها بودند و چه امتیازاتی از دولت گورکانی گرفتند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها - امتیازات تجاری و گمرکی قابل توجه.</p>
۳۳	<p>از عوامل اصلی ضعف و انحطاط گورکانیان هند در قرن ۱۸ میلادی، کدام امور است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ اختلاف و دشمنی میان هندوها و مسلمانان، سوء مدیریت و ضعف شاهان، دسته‌بندی و توطئه‌های درباریان و ورود استعمارگران به این سرزمین.</p>
۳۴	<p>حکومت گورکانیان هند را چه کسی تأسیس کرد؟ این حکومت چه نقشی در گسترش اسلام داشت؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ حکومت گورکانیان یا مغولان کبیر را، محمد بابر، نواده تیمور گورکانی تأسیس کرد و حکومتش نقش مهمی در گسترش اسلام و زبان فارسی در هندوستان داشت.</p>
۳۵	<p>چه عواملی بعد از قرن ۱۸ میلادی، موجب ضعف و زوال امپراتوری عثمانی شد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ همزمان با روی کار آمدن افشارها، مجموعه عوامل مختلف داخلی و نفوذ و مداخله قدرت‌های استعماری، موجب ضعف و زوال عثمانی شد و اصلاحات دولتمردان عثمانی هم نتوانست از شدت آن بکاهد.</p>
۳۶	<p>در شرایط ضعف و زوال دولت عثمانی، کدام کشورهای اروپایی و به چه بهانه‌ای در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ انگلستان، روسیه، فرانسه و اتریش به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند ولی در واقع به دنبال گسترش مستعمرات و تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود بودند و توانستند بخش‌هایی از قلمرو عثمانی را تصاحب کنند.</p>

۳۷	<p>«مکتب نقاشی شیراز» که در دوره مغولان شکل گرفته، در چه دوره‌ای به اوج رونق خود رسید؟ و دو نقاش برجسته این مکتب را نام ببرید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در زمان زندیه به اوج رونق و زیبایی خود رسید. محمدصادق - اشرف و میرزا بابا.</p>
۳۸	<p>چند بنای باشکوه که در دوران کریم‌خان در شیراز ساخته شده است، نام ببرید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ مجموعه مسجد، بازار و حمام وکیل - ارگ کریم‌خانی - بازسازی آرامگاه حافظ ، سعدی و باغ دلگشا.</p>
۳۹	<p>در زمان حکومت نادرشاه و دوره کریم‌خان زند، چه اقداماتی برای رونق هنر و معماری صورت گرفت؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات نادر در هند، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد. مدارا و احترام کریم‌خان نسبت به هنرمندان و علما نیز موجب رونق هنر و معماری در زمان او شد. در دوره نادر شهر اصفهان بازسازی شد و در منطقه کلات، بناهای باشکوهی مانند «کاخ خورشید» ساخته شد.</p>
۴۰	<p>دو تن از شاعران و بنیان‌گذاران «نهضت بازگشت ادبی» در عصر افشاریه و زندیه را نام ببرید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ مشتاق اصفهانی - لطفعلی‌خان آذر بیگدلی</p>
۴۱	<p>میرزا محمدنصیر اصفهانی، در چه زمانی می‌زیست و در چه علمی تبحر و تخصص داشت؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ وی در دوره کریم‌خان زند، پزشک کریم‌خان بود و عالم به علوم پزشکی، ریاضی، نجوم و حکمت و فنون شعر و موسیقی بود.</p>
۴۲	<p>فقیه و مجتهد بزرگ شیعه و احیاگر مکتب اصولی در عصر افشاریه و زندیه را نام ببرید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ محمد وحید بهبهانی</p>
۴۳	<p>در حکومت نادرشاه نهادهای اداری چه موقعیتی داشتند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ حکومت نادرشاه بر اقتدارگرایی مطلق شاه و تمرکز بر امور نظامی و ارتشی متکی بود و نهادهای اداری در عصر حکومت او رونق چندانی نداشتند. نادرشاه در امور اداری و اقتصادی، بیشتر از دوستان و نزدیکانش به عنوان مشاوره استفاده می‌کرد و به وزارت و دیوان‌سالاری توجهی نداشت.</p>

۴۴	<p>مهم‌ترین مسائل خارجی ایران در دوران افشاریه و زندیه چه بود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ برخورد‌های سیاسی - نظامی با همسایگان غربی (عثمانی) و شمالی (روسیه) بود. اختلافات با عثمانی‌ها، سرانجام با عقد معاهده‌ای میان دو طرف منجر به صلحی شد که تا اواخر حکومت کریم‌خان که سپاه زندیه بصره را تصرف کرد، دوام آورد.</p>
۴۵	<p>در دوره افشاریه و زندیه، مناسبات سیاسی و اقتصادی و فرهنگی با کشورهای اروپایی چگونه بود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ این مناسبات چندان رونقی نداشت. نادر برای انگلیسی‌ها معافیت‌های گمرکی در نظر گرفت و سعی کرد از دانش آنان در زمینه تأسیس نیروی دریایی در دریای مازندران و خلیج فارس استفاده کند. و جان التون را استخدام کرد. در دوره کریم‌خان زند هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، اما به توافق نرسیدند.</p>
۴۶	<p>کدام خصوصیات نادرشاه باعث شده که نام و نشان نیکی از او در تاریخ ایران به جا بماند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ بعضی از خصوصیات اخلاقی کریم‌خان مانند مدارا با دشمنان، همدردی با مردم، ساده‌زیستی و رفتار مناسب با اقلیت‌های دینی و مذهبی باعث شده که نام و نشان نیکی از او در تاریخ ایران به جا بماند.</p>
۴۷	<p>لقب کریم‌خان زند چه بود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ وکیل مردم ایران (وکیل‌الرعا)</p>
۴۸	<p>چه عاملی موجب رونق و آبادانی قلمرو کریم‌خان زند بعد از به پادشاهی رسیدن بود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ کریم‌خان برخلاف نادر از ادامه لشکرکشی و جنگ برای در اختیار گرفتن سایر مناطق ایران دست کشید و همین امر موجبات رونق و آبادانی قلمرو او به ویژه شیراز پایتخت زندیان را فراهم آورد.</p>
۴۹	<p>سلسله زندیه را چه کسی تأسیس کرد؟ توضیح دهید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ کریم‌خان زند، رئیس طایفه زند از طایفه‌های لر، پس از کشته شدن نادرشاه، با از میان برداشتن رقیبان و مدعیان و با تسلط بر بخش وسیعی از ایران، سلسله زندیه را تأسیس کرد.</p>
۵۰	<p>از علل زوال دوران حکومت نادری چیست؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ توجه نادر به تقویت قوای نظامی و غفلت از دیگر عوامل مؤثر بر پایداری حکومت، از علل زوال دوران نادری است.</p>

از جمله علل ناکامی نادرشاه در انتقال قدرت و تثبیت حکومت افشاریه پس از خود چه بود؟	۵۱
<p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ از جمله عوامل ناکامی نادرشاه می‌توان به اشتغال پیوسته او به جنگ، مالیات‌های اضافی که از مردم برای تأمین هزینه‌های جنگ گرفته می‌شد و بدگمانی وی به نزدیکان و بزرگان کشور و برخورد خشن با آنان در سال‌های پایانی حکومتش اشاره کرد.</p>	
شرایط نادر در شورای دشت مغان برای پذیرفتن سلطنت چه بود؟	۵۲
<p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ۱- موروئی شدن سلطنت در خاندان او ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی</p>	
نادر بعد از فرماندهی سپاه تهماسب، با کدام کشورهای خارجی جنگید و نتیجه چه شد؟	۵۳
<p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ نادر مهاباد نبرد با روسیه و عثمانی شد. سپاه تحت فرماندهی او در چندین جنگ بر ارتش قدرتمند عثمانی پیروز شد و سرزمین‌های اشغال شده ایران را آزاد کرد. روس‌ها نیز با مشاهده توان نظامی نادر و جنگجویانش، پیش از برخورد نظامی، نیروهای خود را از ایران بیرون بردند.</p>	
ایل افشار از کدام ایل بود؟ و چرا به نواحی شمال خراسان کوچانده شد؟	۵۴
<p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ایل افشار از ایلهای قزلباش بود که در به سلطنت رساندن حکومت صفویان نقش داشتند. در عصر صفوی، بخشی از این ایل را برای محافظت از مرزهای خراسان در برابر هجوم ازبکان به نواحی شمال آن دیار کوچاندند.</p>	
نادر که بود و چگونه فرماندهی سپاه تهماسب صفوی پسر شاه سلطان حسین صفوی را به عهده گرفت؟	۵۵
<p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ پس از تسلط افغان‌ها بر اصفهان، یکی از پسران شاه سلطان حسین صفوی به نام تهماسب برای گردآوری نیرو از پایتخت گریخت. برخی از سرداران و سران ایلهای مانند نادر افشار و فتحعلی‌خان قاجار (پدربزرگ آقامحمدخان) به او پیوستند و خراسان را تصرف کردند. پس از کشته شدن فتحعلی‌خان قاجار، نادر که جنگاوری شجاع بود ابتکار عمل را به دست گرفت و فرماندهی سپاه تهماسب را به عهده گرفت. او طی چندین جنگ، افغان‌ها را نجات داد.</p>	
چرا افغان‌ها بعد از غلبه بر صفویان نتوانستند حکومت مقتدری تشکیل دهند؟	۵۶
<p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰ -دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ به دلیل ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی و ناآشنایی با اصول کشورداری، نتوانستند حاکمیت مقتدری تشکیل دهند.</p>	

فروپاشی حکومت صفویان در چه سالی اتفاق افتاد و موجب چه اموری شد؟

۵۷

سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱_۱۴۰۰-دوازدهم

پاسخ: ۱ سقوط اصفهان و فروپاشی صفویان در ۱۱۰۲ شمسی اتفاق افتاد و موجب آشفتگی امور و بروز هرج و مرج و آشوب‌های داخلی شد.

- ۱) موروئی شدن سلطنت در خاندان او
۲) حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی
۳) حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی (ذکر یک مورد کافی است).
- ۲) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۳) - منشأ الهی سلطنت نفی شد.
- مجلس منشأ قدرت و تعیین‌کننده اختیارات شاه شناخته شد. (ذکر یک مورد کافی است).
- ۴) روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست. اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد.
- ۵) ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت. اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد. (درس ۲ ص ۲۸)
- ۶) شعر و ادب فارسی در دوره زندیه تحول چشمگیری یافت که محققان از آن با عنوان «نهضت بازگشت ادبی» یاد کرده‌اند. (درس ۲ ص ۲۲)
- ۷) در دوره نادر به خاطر ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد و مدارا و احترام کریم‌خان نسبت به هنرمندان و علما نیز موجب رونق هنر و معماری در زمان او شد. (درس ۲ ص ۲۳)
- ۸) به درگیری و ستیز بین مجلسان (پارلمان) و نظام سلطنتی انگلستان در قرن ۱۷ م. که با پیروزی مجلس به پایان رسید، انقلاب باشکوه گفته می‌شود. (درس ۲ ص ۲۶) (اشاره به درگیری بین مجلس و پادشاه انگلستان نمره تعلق گیرد).
- ۹) ولتر از طاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت، اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد. (درس ۲ ص ۲۸)
- ۱۰) یکی از برنامه‌های پتر کبیر، گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد برای کسب منافع سیاسی و تجاری بود. جانشینان او تلاش کردند به این برنامه عمل کنند و به همین سبب در نواحی شرقی اروپا و حوزه دریای بالتیک، سیاه و مازندران اقدامات نظامی وسیعی انجام دادند و موجب جنگ‌های متعدد شدند.
- ۱۱) سیاست و اقدام‌های پتر کبیر، روسیه را متحول کرد و در مسیر توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی قرار داد. او با استخدام کارشناسان اروپایی، تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید و تقویت ارتش و نیروی دریایی، این کشور را وارد مسابقه استعمار کرد.
- ۱۲) گسترش بی‌رویه شهرها - رشد سریع جمعیت - به وجود آمدن فاصله طبقاتی - نارضایتی اجتماعی و اقتصادی - آلودگی‌های محیط زیست
- ۱۳) ۱- گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی
۲- افزایش استثمار و بهره‌کشی از کارگران (در داخل اروپا)

موجب تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی شد. زیرا در نتیجه صنعتی شدن، کشورهای اروپایی به مواد اولیه، نیروی کار ارزان، بازار فروش محصولات، سرمایه مادی فراوان و حمایت دولت‌ها نیاز پیدا کردند.

در نساجی و پارچه بافی، سپس در کشاورزی، حمل و نقل و دیگر بخش‌های تولید رخ داد.

تا اواخر قرن ۱۸ میلادی، عامل اصلی تولید نیروی بازوی انسان و مهارت‌های فکری، جسمی و هنری صنعتگران بود. در انقلاب صنعتی نیروی محرکه آب و سپس بخار جایگزین نیروی جسمی انسان شد. این انقلاب با اختراع و تکمیل ماشین بخار در انگلستان آغاز گردید. اگرچه سرازیر شدن ثروت و مستعمرات مانند هند و آمریکا و نظام برده‌داری به شکل‌گیری انقلاب صنعتی نیز کمک کرد.

طی جنگ‌های کشورهای اروپایی با فرانسه، بعد از پیروزی انقلاب، یکی از فرماندهان ارتش فرانسه به نام ناپلئون بناپارت با پیروزی‌های درخشانی که به دست آورد، به شهرت رسید. او با اجرای یک کودتا به قدرت دست یافت و بعد به عنوان امپراتور فرانسه انتخاب شد و مانند بسیاری از حاکمان پیشین در مصر و آفریقا جنایات زیادی کرد.

انقلابیون تندور پادشاه فرانسه را عزل و نظام جمهوری را برقرار نمودند. آنان سپس لویی و همسرش، ماری آنتوانت را اعدام کردند. اعدام این دو و بسیاری از مخالفان با گیوتین و افکار و شعارهای آزادی‌خواهانه انقلابیون موجب ترس و خشم دولت‌های اروپایی شد و در نتیجه آن‌ها با فرانسه وارد جنگ شدند.

در ۱۴ ژوئیه ۱۷۸۹ میلادی، مردم بینوا و خشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل، انقلاب خود را آغاز کردند و لویی شانزدهم پادشاه مستبد فرانسه را وادار به امضای قانون اساسی جدید و پذیرش نظام مشروطه سلطنتی کردند.

روح‌القوانین - نامه‌های ایرانی

ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت. مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد. روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست.

ولتر - مونتسکیو - روسو

الف) طبقه ممتاز شامل اشراف و زمین‌داران بزرگ که علاوه بر داشتن امتیازات بسیار، از پرداخت مالیات معاف بودند.
ب) طبقه متوسط که تحصیل کرده بودند و مشاغلی چون وکالت، نویسندگی، طبابت، روزنامه‌نگاری و تجارت داشتند و به دلیل نداشتن امتیاز، به شدت ناراضی بودند.

پ) طبقه فقیر که جمعیت زیادی بودند و بار اصلی مالیات‌ها و خدمات نظامی بر دوش آنان بود و حکومت لوئی شانزدهم، پادشاه فرانسه و طبقات ممتاز را عامل بدبختی خود می‌دانستند.

با بهره‌گیری از نیروی کار بردگان آفریقایی، اقتصاد خود را توسعه بخشید و در پایان سده ۱۹ میلادی به پیشرفت‌های وسیع سیاسی، اقتصادی و صنعتی دست یافت و به رقیبی برای کشورهای استعمارگر اروپایی تبدیل شد.

آمریکا با پیشروی به سوی غرب و کشتار وسیع سرخ‌پوستان که صاحبان صدها ساله اصلی آمریکا بودند، سرزمین‌های وسیعی را تصاحب کرد. در جنوب هم با اشغال مکزیک، کالیفرنیا و تگزاس، به ایالات خود افزود.

جورج واشنگتن

آمریکا شامل چند ایالت در ساحل اقیانوس اطلس بود و ایالت ساحل شرقی شامل مزارع و املاک سرخپوستان بود. اروپاییان زیادی به دلایل اجتماعی، سیاسی و اقتصادی اروپا را ترک کرده و در سرزمین‌های تازه تصاحب شده منزل گزیدند. بریتانیا بر اکثر این مناطق حکومت می‌کرد. در نتیجه وضع قوانین سخت انگلیسی‌ها و تمایل آمریکایی‌ها به بیرون راندن رقیب، مردم این سرزمین وارد جنگی طولانی با انگلستان برای رسیدن به استقلال شدند. این جنگ با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا به پایان رسید.

رقبای بزرگی همچون اسپانیا و فرانسه را شکست داد و مستعمرات خود را در گوشه و کنار جهان گسترش داد. این کشور در دوران حکومت طولانی ملکه ویکتوریا به قدرت اول جهان تبدیل شد و به بخش‌های بزرگی از آفریقا، آسیا، اقیانوسیه و آمریکای شمالی دست یافت.

در اواخر قرن ۱۷ میلادی تحول سیاسی بزرگی در انگلستان رخ داد. اگر چه در انگلستان مجلس (پارلمان) به وجود آمده بود، اما قدرت چندانی نداشت. در قرن ۱۷ میلادی میان مجلس به رهبری الیور کرامول و چارلز یکم پادشاه انگلستان، جنگی در گرفت که به پیروزی مجلس انجامید و کرامول نظام پادشاهی را برانداخت و خود رئیس جمهور شد. پس از مرگ کرامول مجلس و نظام سلطنتی احیا شد و در جنگ مجلس و پادشاه، مجلس پیروز شد که به آن انقلاب باشکوه می‌گویند و پیامد آن این بود که منشا الهی سلطنت نفی و مجلس منشا قدرت شد.

انگلستان پیروز شد و با غارت سرزمین ثروتمند هند قدرت خود را در جهان توسعه داد و برای حفظ سلطه خویش، اقدام به مداخله در امور کشورهای همسایه هند از جمله ایران کرد و بعد از سرکوب شورش سربازان هندی، دولت انگلستان رسماً هند را جزیی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد.

در سده ۱۸ میلادی، دولت‌های فرانسه، هلند و انگلستان وارد هندوستان شدند و با تأسیس شرکت‌های بزرگ تجاری با نام «کمپانی هند شرقی» فعالیت‌های استعماری خود را گسترش دادند.

پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها - امتیازات تجاری و گمرکی قابل توجه.

اختلاف و دشمنی میان هندوها و مسلمانان، سوء مدیریت و ضعف شاهان، دسته‌بندی و توطئه‌های درباریان و ورود استعمارگران به این سرزمین.

حکومت گورکانیان یا مغولان کبیر را، محمد بابر، نواده تیمور گورکانی تأسیس کرد و حکومتش نقش مهمی در گسترش اسلام و زبان فارسی در هندوستان داشت.

همزمان با روی کار آمدن افشارها، مجموعه عوامل مختلف داخلی و نفوذ و مداخله قدرت‌های استعماری، موجب ضعف و زوال عثمانی شد و اصلاحات دولتمردان عثمانی هم نتوانست از شدت آن بکاهد.

انگلستان، روسیه، فرانسه و اتریش به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی عثمانی مداخله می‌کردند ولی در واقع به دنبال گسترش مستعمرات و تأمین منافع اقتصادی و سیاسی خود بودند و توانستند بخش‌هایی از قلمرو عثمانی را تصاحب کنند.

در زمان زندیه به اوج رونق و زیبایی خود رسید. محمدصادق - اشرف و میرزا بابا.

مجموعه مسجد، بازار و حمام وکیل - ارگ کریم‌خانی - بازسازی آرامگاه حافظ ، سعدی و باغ دلگشا.

ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات نادر در هند، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد. مدارا و احترام کریم‌خان نسبت به هنرمندان و علما نیز موجب رونق هنر و معماری در زمان او شد. در دوره نادر شهر اصفهان بازسازی شد و در منطقه کلات، بناهای باشکوهی مانند «کاخ خورشید» ساخته شد.

مشتاق اصفهانی - لطفعلی‌خان آذر بیگدلی

وی در دوره کریم‌خان زند، پزشک کریم‌خان بود و عالم به علوم پزشکی، ریاضی، نجوم و حکمت و فنون شعر و موسیقی بود.

محمد وحید بهبهانی

حکومت نادرشاه بر اقتدارگرایی مطلق شاه و تمرکز بر امور نظامی و ارتشی متکی بود و نهادهای اداری در عصر حکومت او رونق چندانی نداشتند. نادرشاه در امور اداری و اقتصادی، بیشتر از دوستان و نزدیکانش به عنوان مشاوره استفاده می‌کرد و به وزارت و دیوان‌سالاری توجهی نداشت.

برخوردهای سیاسی - نظامی با همسایگان غربی (عثمانی) و شمالی (روسیه) بود. اختلافات با عثمانی‌ها، سرانجام با عقد معاهده‌ای میان دو طرف منجر به صلحی شد که تا اواخر حکومت کریم‌خان که سپاه زندیه بصره را تصرف کرد، دوام آورد.

این مناسبات چندان رونقی نداشت. نادر برای انگلیسی‌ها معافیت‌های گمرکی در نظر گرفت و سعی کرد از دانش آنان در زمینه تأسیس نیروی دریایی در دریای مازندران و خلیج فارس استفاده کند. و جان التون را استخدام کرد. در دوره کریم‌خان زند هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، اما به توافق نرسیدند.

بعضی از خصوصیات اخلاقی کریم‌خان مانند مدارا با دشمنان، همدردی با مردم، ساده‌زیستی و رفتار مناسب با اقلیت‌های دینی و مذهبی باعث شده که نام و نشان نیکی از او در تاریخ ایران به جا بماند.

وکیل مردم ایران (وکیل‌الرعا)

کریم‌خان برخلاف نادر از ادامه لشکرکشی و جنگ برای در اختیار گرفتن سایر مناطق ایران دست کشید و همین امر موجبات رونق و آبادانی قلمرو او به ویژه شیراز پایتخت زندیان را فراهم آورد.

کریم‌خان زند، رئیس طایفه زند از طایفه‌های لر، پس از کشته شدن نادرشاه، با از میان برداشتن رقیبان و مدعیان و با تسلط بر بخش وسیعی از ایران، سلسله زندیه را تأسیس کرد.

توجه نادر به تقویت قوای نظامی و غفلت از دیگر عوامل مؤثر بر پایداری حکومت، از علل زوال دوران نادر است.

از جمله عوامل ناکامی نادرشاه می‌توان به اشتغال پیوسته او به جنگ، مالیات‌های اضافی که از مردم برای تأمین هزینه‌های جنگ گرفته می‌شد و بدگمانی وی به نزدیکان و بزرگان کشور و برخورد خشن با آنان در سال‌های پایانی حکومتش اشاره کرد.

۱- موروثی شدن سلطنت در خاندان او ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی

نادر مهيای نبرد با روسيه و عثمانی شد. سپاه تحت فرماندهی او در چندین جنگ بر ارتش قدرتمند عثمانی پیروز شد و سرزمین‌های اشغال شده ایران را آزاد کرد. روس‌ها نیز با مشاهده توان نظامی نادر و جنگجویانش، پیش از برخورد نظامی، نیروهای خود را از ایران بیرون بردند.

ایل افشار از ایل‌های قزلباش بود که در به سلطنت رساندن حکومت صفویان نقش داشتند. در عصر صفوی، بخشی از این ایل را برای محافظت از مرزهای خراسان در برابر هجوم ازبکان به نواحی شمال آن دیار کوچاندند.

پس از تسلط افغان‌ها بر اصفهان، یکی از پسران شاه سلطان حسین صفوی به نام تهماسب برای گردآوری نیرو از پایتخت گریخت. برخی از سرداران و سران ایل‌ها مانند نادر افشار و فتحعلی‌خان قاجار (پدربزرگ آقامحمدخان) به او پیوستند و خراسان را تصرف کردند. پس از کشته شدن فتحعلی‌خان قاجار، نادر که جنگاوری شجاع بود ابتکار عمل را به دست گرفت و فرماندهی سپاه تهماسب را به عهده گرفت. او طی چندین جنگ، افغان‌ها را نجات داد.

به دلیل ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی و ناآشنایی با اصول کشورداری، نتوانستند حاکمیت مقتدری تشکیل دهند.

سقوط اصفهان و فروپاشی صفویان در ۱۱۰۲ شمسی اتفاق افتاد و موجب آشفتگی امور و بروز هرج و مرج و آشوب‌های داخلی شد.

۲

۱

۲

۳

۴

